II

(Įstatymo galios neturintys teisės aktai)

SPRENDIMAI

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2012 m. sausio 9 d.

dėl valstybės pagalbos SA.30584 (C 38/10, ex NN 69/10), kurią Vengrija suteikė *Malév Hungarian Airlines Zrt.*

(pranešta dokumentu Nr. C(2011) 9316)

(Tekstas autentiškas tik vengrų kalba)

(Tekstas svarbus EEE)

(2013/150/ES)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV), ypač į jos 108 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą,

atsižvelgdama į Europos ekonominės erdvės susitarimą, ypač į jo 62 straipsnio 1 dalies a punktą,

atsižvelgdama į sprendimą, kuriuo Komisija nusprendė pradėti SESV 108 straipsnio [1] 2 dalyje nustatytą procedūrą dėl pagalbos C 38/10 (ex NN 69/10) [2],

pakvietusi suinteresuotąsias šalis pateikti pastabas pagal minėtas nuostatas ir atsižvelgdama į jų pastabas,

kadangi:

I. PAGRINDINIAI FAKTAI IR PROCEDŪRA

(1) po kelių nesėkmingų privatizavimo bandymų 2007 m. Vengrijos valstybė sudarė su *AirBridge Zrt.* (toliau – *AirBridge*) pardavimo–pirkimo sutartį dėl 99,95 % nacionalinės oro vežėjos *Malév Hungarian Airlines Zrt.* (toliau – *Malév*) akcijų. Mainais už akcijas *AirBridge* sumokėjo 200 mln. HUF (740 000 EUR [3]). Apie privatizavimo sutartį Komisijai pranešta pagal SESV 108 straipsnio 2 dalį, tačiau vėliau šis pranešimas buvo atšauktas [4];

(2) naujajam savininkui susidūrus su finansiniais sunkumais, Rusijos *Vnyesekonombank* (toliau – VEB) įsigijo 49,5 % *AirBridge* akcijų paketą ir tapo netiesioginiu *Malév* akcininku;

(3) 2010 m. kovo mėn. Komisija iš spaudos pranešimų sužinojo apie Vengrijos valstybės ketinimą vėl nacionalizuoti *Malév*. 2010 m. kovo 2 d. e. laišku Vengrijos institucijos patvirtino šiuos spaudos pranešimus;

(4) 2010 m. kovo 10 d. Komisija e. paštu gavo *Wizz Air*, Vengrijoje savo buveinę turinčios pigių skrydžių paslaugas teikiančios oro vežėjos ir pagrindinės *Malév* konkurentės Vengrijoje, skundą. Šiame skunde tvirtinama, kad įmonei *Malév* keliomis skirtingomis priemonėmis buvo suteikta neteisėta ir su vidaus rinka nederanti

[1] 2009 m. gruodžio 1 d. EB sutarties 87 ir 88 straipsniai buvo pakeisti atitinkamai SESV 107 ir 108 straipsniais; abu nuostatų rinkiniai yra iš esmės tapatūs. Šiame sprendime nuorodos į SESV 107 ir 108 straipsnius, jei reikia, turėtų būti suprantamos kaip nuorodos į atitinkamai EB sutarties 87 ir 88 straipsnius.

[2] 2010 m. gruodžio 21 d. Komisijos sprendimas C(2010) 9671 galutinis (OL C 156, 2011 5 26, p. 11).

[3] Skaičiai eurais (EUR) šiame sprendime yra apytiksliai skaičiai, pateikiami tik kaip nuorodos. Visi skaičiai Vengrijos forintais (HUF) (išskyrus 76 mln. EUR MFB paskolą ir 32 mln. EUR VEB garantiją, kurios denominuotos EUR, žr. 20 dalį) perskaičiuoti į EUR taikant 2011 m. rugpjūčio 2 d. valiutų keitimo kursą: 270 HUF už 1 EUR. 2011 m. HUF kursas smarkiai svyravo – nuo 260 iki 300 HUF už 1 EUR.

[4] 2008 m. balandžio 10 d. Vengrijos institucijos pateikė Komisijai elektroninį pranešimą apie finansavimo priemones, susijusias su *Malév* privatizavimu. Ši priemonė buvo užregistruota numeriu N 190/2008. 2009 m. lapkričio 12 d. Vengrijos institucijos atšaukė šią priemonę.

valstybės pagalba. 2009 m. kovo 29 d. raštu Komisija persiuntė Vengrijos institucijoms nekonfidencialią skundo versiją ir kartu paprašė suteikti papildomos informacijos. 2010 m. balandžio 30 d. Vengrija pateikė pastabas dėl šio skundo esmės ir atsakymus į jame iškeltus klausimus;

(5) 2010 m. gegužės 5 d. susitikime Vengrijos institucijos nurodė ketinančios restruktūrizuoti oro vežėją. Tačiau jos taip pat nurodė dar nežinančios, koks bus šio restruktūrizavimo mastas;

(6) Komisija gavo antrąjį 2010 m. spalio 5 d. datuotą skundą (iš konkurento, nesutikusio atskleisti tapatybės) ir jį 2010 m. spalio 21 d. raštu persiuntė Vengrijos institucijoms. 2010 m. lapkričio 19 d. Vengrijos institucijos pateikė pastabas dėl šio skundo esmės;

(7) 2010 m. liepos 14 d. ir spalio 8 d. Komisija paprašė Vengrijos institucijų pateikti papildomos informacijos; atsakymai gauti 2010 m. rugpjūčio 11 ir 16 d., spalio 5 d., lapkričio 3 ir 23 d.;

(8) šiomis aplinkybėmis 2010 m. gruodžio 21 d. Komisija pradėjo oficialią tyrimo procedūrą pagal SESV 108 straipsnio 2 dalį (toliau – sprendimas pradėti procedūrą) dėl įvairių tariamų valstybės pagalbos, suteiktos įmonei *Malév*, priemonių;

(9) 2011 m. vasario 24 d. Vengrija pateikė savo pastabas dėl Komisijos sprendimo pradėti procedūrą;

(10) 2011 m. gegužės 26 d. sprendimas pradėti procedūrą paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ([5]). Gautos dviejų suinteresuotųjų šalių pastabos: *Wizz Air* pastabos gautos 2011 m. birželio 26 d., o konkurento (paprašiusio neatskleisti jo tapatybės) pastabos gautos 2011 m. birželio 28 d.;

(11) 2011 m. liepos 6 d. Komisija persiuntė šias pastabas Vengrijai. 2011 m. rugsėjo 5 d. Vengrija pateikė pastabas dėl trečiųjų šalių pastabų;

(12) priėmus sprendimą pradėti procedūrą Briuselyje įvyko du Komisijos tarnybų ir Vengrijos institucijų susitikimai: 2011 m. birželio 10 d. ir spalio 19 d.;

(13) 2011 m. rugsėjo 26 d. Komisija paprašė Vengrijos institucijų pateikti papildomos informacijos; atsakymą į šį prašymą Vengrija pateikė 2011 m. spalio 25 d. raštu;

([5]) Žr. 2 išnašą.

II. MALÉV IR SUSIJUSIOS PRIEMONĖS

II.1. Įmonė

(14) *Malév* buveinė įsikūrusi Budapešto Ferenco Listo tarptautiniame oro uoste ir įmonė šiuo metu eksploatuoja 22 orlaivių ([6]), kuriais skraidina į paskirties vietas Europoje ir Artimuosiuose Rytuose, parką. 2009 m. įmonė pervežė 3,2 mln. keleivių ([7]);

II.2. Laikotarpis iki 2007 m. privatizavimo

(15) Vengrijos institucijos privatizuoti *Malév* bandė keliomis progomis. 1992 m. 35 % *Malév* akcijų paketas buvo parduotas Italijos valstybės kontroliuojamam *Alitalia* ir *Simest* konsorciumui. 1997 m. *Alitalia-Simest* turimą akcijų paketą pardavė dviejų privačiai valdomų Vengrijos bankų (OTP ir MKB) konsorciumui. 1999 m. valstybė išpirko didžiąją privačiai valdytų akcijų dalį ir padidino valstybės nuosavybę iki 97 % akcijų;

(16) *Malév*, kaip ir daugelis kitų oro vežėjų, gerokai nukentėjo dėl aviacijos rinkos nuosmukio, kuris rinką ištiko po 2001 m. rugsėjo mėn. įvykių, ir tapo nuostolinga (žr. 1 lentelę);

(17) būtent šiomis aplinkybėmis valstybė vėl nusprendė privatizuoti *Malév*;

II.3. 2007 m. privatizavimas ir privatizuotos *Malév* kontrolės laikotarpis

II.3.1. *Pardavimas AirBridge*

(18) reikėjo atkurti įmonės kapitalą, o valstybės, kaip savininkės, galimybės finansuoti tokią investiciją, buvo ribotos. Paprašyta pateikti pasiūlymų dėl *Malév* ir 2007 m. pradžioje nuspręsta, kad patraukliausią pasiūlymą pateikė specialiosios paskirties įmonė *AirBridge*. *AirBridge* pasiūlė patrauklų ir tariamai komerciškai gyvybingą verslo ir restruktūrizavimo planą;

(19) 2007 m. vasario 23 d. sudaryta pardavimo–pirkimo sutartis dėl 99,95 % *Malév* akcijų pardavimo *AirBridge*. 49 % *AirBridge* akcijų valdė Boris Abramovich ([8]), Rusijos verslininkas, valdęs keleto Rusijos oro vežėjų (*KrasAir* ir Rusijos oro vežėjų *AirUnion* aljanso) kontrolinius akcijų paketus, o 51 % akcijų valdė Vengrijos fiziniai asmenys. Taigi tikėtasi, kad *AirBridge*, be verslo ir restruktūrizavimo planų įgyvendinimo, įmonėje *Malév* įdiegs praktinę sektoriaus patirtį ir vadovavimą;

([6]) http://www.*Malev*.com/companyinformation/introduction/*Malev*-company-profile.

([7]) Kaip teigiama įmonės interneto svetainėje, „2010 m. su *Malév* skrido daugiau kaip 3 mln. kelionę apmokėjusių keleivių.“

([8]) Šį 49 % *AirBridge* akcijų paketą B. Abramovich įkeitė VEB, Rusijos valstybės valdomam „Užsienio ekonominės veiklos bankui“, kaip paskolos, kurią VEB suteikė *AirBridge*, garantiją.

(20) svarbiausios buvo šios šio susitarimo dalys:

(a) *AirBridge* 99,95 % *Malév* akcijų įsigijo už 200 mln. HUF (740 000 EUR). *AirBridge* buvo įpareigota vėliausiai iki 2008 m. gruodžio 31 d. suteikti 50 mln. EUR finansavimą ([9]).

(b) 76 mln. EUR paskola, kurią 2003 m. įmonei *Malév* suteikė valstybės 100 % valdomas Vengrijos plėtros bankas (*Magyar Fejlesztési Bank*, toliau – MFB), buvo pašalinta iš *Malév* balanso ir perduota valstybės 100 % valdomai specialiosios paskirties įmonei *Malév Asset Management Company* (*Malév Vagyonkezelő Kft.*, toliau – MAVA).

Ši 2003 m. MFB suteikta paskola buvo denominuota eurais; tai buvo 100 % valstybės garantuota paskola, kuriai taikyta 3 mėnesių IBOR + 0,5 % palūkanų norma. Iš pradžių paskolos terminas turėjos baigtis 2013 m. ir pagrindinė paskolos suma turėjo būti grąžinta viena išmoka suėjus paskolos terminui. Perdavus pagrindinę sumą ir palūkanas MAVA, paskolos terminas taip pat buvo pratęstas iki 2017 m.

Vengrijos institucijų teigimu, kartu su paskola MAVA buvo perduotas 76 mln. EUR vertės turtas. Šį turtą sudarė *Malév* prekės ženklas, žibalo vamzdynas ir vienas orlaivis B767. Jeigu *Malév* veiktų pelningai, įmonė taip pat turėtų sumokėti MAVA 25 % pelno sumokėjus mokesčius. *AirBridge* taip pat suteikė MAVA VEB suteiktą banko garantiją, kad padengtų paskolos grąžinimą iki 32 mln. EUR sumos.

(c) *Malév* taip pat kasmet mokėtų MAVA 200 000 EUR dydžio licencijos mokestį už *Malév* vardo ir logotipo naudojimą. *AirBridge* buvo įpareigota toliau naudoti šį prekės ženklą ir užtikrinti įmonės, kaip oro vežėjos, veikimą iki 2017 m. gruodžio 31 d., t. y. iki naujojo paskolos termino pabaigos.

(d) *Malév* laikotarpiui nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2017 m. gruodžio 31 d. iš MAVA išsinuomotų MAVA ką tik perduotą (žr. b punktą) orlaivį ([10]);

(21) buvo paskirta nauja vadovybė ir įgyvendinta nemažai priemonių, kuriomis siekta mažinti sąnaudas ir gauti pajamų. Be kita ko, nutrauktas tolimojo susisiekimo paslaugų teikimas ir sumažintas darbuotojų skaičius. Tačiau, Vengrijos teigimu, įgyvendinant šias priemones labai padidėjo kuro kainos, todėl jos neturėjo jokio bendro poveikio įmonės pelningumui;

(22) *Malév* finansinė padėtis toliau blogėjo ir po keturių mėnesių įmonė neturėjo būtino likvidumo, kad galėtų atlikti autorių atlyginimų mokėjimus už naudojimąsi *Malév* prekės ženklu;

(23) Vengrijos teigimu, *Malév* nusprendus sustabdyti skrydžius tolimojo nuotolio maršrutais, mokėjimai už orlaivį B767, išnuomotą iš MAVA, nebuvo „sustabdyti“, nes *Malév* „pripažino“ tas skolas, ir yra paprasčiausiai vėluojama atlikti mokėjimus, už kuriuos mokamos palūkanos;

(24) 2008 m. antrąjį pusmetį *Malév*, taip pat jos Rusijos partneriai, pradėjo patirti pasaulinės finansų krizės poveikį. Keletas B. Abramovich oro vežėjų bankrutavo. *AirBridge* nebegalėjo finansuoti *Malév* ir neįvykdė įsipareigojimų dėl paskolos grąžinimo VEB. 49 % *AirBridge* akcijų buvo įkeisti VEB, todėl VEB perėmė tas akcijas. VEB pabrėžė esantis pasirengęs toliau finansuoti *Malév*, bet kaip bankas, o ne kaip savininkas;

II.3.2. *Malév Ground Handling pardavimas*

(25) kaip konstatuota, 2009 m. pradžioje *Malév* finansinė padėtis dar pablogėjo. Taigi įmonės akcininkai kreipėsi į valstybinę kontroliuojančiąją įmonę (*Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.*, toliau – MNV) su pasiūlymu parduoti šiai įmonei *Malév Ground Handling*, *Malév* 100 % valdomą pavaldžiąją įmonę (toliau – *Malév GH*);

(26) Vengrijos teigimu, *Malév GH* tuo metu buvo ir tebėra finansiškai patikima įmonė;

(27) 2009 m. sausio mėn. pasirašyta (ir vasario mėn. pakeista) išankstinė pirkimo sutartis, kurioje numatyti 4,3 mlrd. HUF (16 mln. EUR) išankstiniai mokėjimai. MNV išankstinius mokėjimus įmonei *Malév* atliko 2009 m. sausio ir vasario mėn. Jeigu atlikusi išsamų patikrinimą MNV nuspręstų nepasirašyti galutinės pardavimo–pirkimo sutarties, šie išankstiniai mokėjimai per dvi darbo dienas turėtų būti grąžinti. Šis galimo grąžinimo įpareigojimas buvo užtikrintas susitarimais dėl įkaito. 2009 m. liepos mėn. MNV galiausiai nusprendė nutraukti sandorį ir atsirado prievolė grąžinti pirkimo kainą;

(28) išankstinis mokėjimas MNV taip ir nebuvo grąžintas. MNV nebuvo sumokėtos ir už išankstinius mokėjimus mokėtinos palūkanos ([11]);

([9]) Tiksliau sakant, 20 mln. EUR kapitalą ir 30 mln. EUR kapitalo, subordinuotosios paskolos ar paskolos forma.

([10]) Už mokestį, kurį sudarė „vienkartinis“ 110 000 EUR mokestis, „metinis“ 1,1 mln. EUR mokestis ir *Malév* apmokamos visos susijusios techninės priežiūros ir eksploatavimo sąnaudos.

([11]) Vietoj to reikalavimas *Malév* grąžinti mokėjimus vėliau buvo sureguliuotas 2010 m. vasario mėn. įgyvendinus toliau minimą skolos pakeitimo akcijomis priemonę, t. y. praėjus metams nuo išankstinių mokėjimų sumokėjimo įmonei *Malév*. Kaip tuomet nustatė auditorius, pagrindinė suma ir palūkanos sudarė 4 664 604 041 HUF(17 mln. EUR).

II.3.3. *Mokesčių atidėjimas*

(29) nuo 2007 m. sausio mėn. iki 2010 m. kovo mėn. Vengrijos mokesčių ir finansų kontrolės administracija (*Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal*, toliau – APEH) leido *Malév* atidėti įvairių rūšių mokesčių ir socialinio draudimo prievolių mokėjimus ar pakeisti jų terminus. Nuo 2008 m. liepos mėn. APEH nesugebėjo išieškoti pradelstos skolos ir vėliau net sutiko pakeisti tolesnių sumų terminus. 2010 m. kovo mėn. *Malév* mokesčių ir socialinio draudimo įmokų skola (pagrindinė suma ir delspinigiai) sudarė 13,7 mlrd. HUF (51 mln. EUR). Kalbant apie visą *Malév* grupę, atitinkama suma yra 16,8 mlrd. HUF (62 mln. EUR). 2010 m. kovo 11 d. *Malév* einamosios sąskaitos APEH deficitas buvo padengtas panaudojus dalį grynųjų lėšų, kurios buvo gautos 2010 m. vasario mėn. padidinus kapitalą (nurodoma toliau);

II.4. **2010 m. pakartotinis nacionalizavimas ir valstybinės *Malév* kontrolės laikotarpis**

II.4.1. *Priežastys, dėl kurių nuspręsta pakartotinai nacionalizuoti Malév*

(30) 2010 m. nebuvo įmanoma rasti privačių investuotojų, kurie perimtų *Malév* iš *AirBridge* ir VEB kaip pagrindiniai akcininkai. Visų pirma VEB neketino finansuoti oro vežėjos kaip strateginis investuotojas. Oro vežėjos finansiniai veiklos rezultatai tebebuvo prasti, kaip matyti 1 lentelėje;

1 lentelė

2003–2010 m. *Malév* veiklos rodikliai (mlrd. HUF)

	2003 m.	2004 m.	2005 m.	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.	2010 m.
EBITDA pelnas(nuostolis)	(4,4)	(1,8)	(4,9)	(8,8)	(10,6)	(8,3)	(15,5)	(19,1)
EBIT pelnas(nuostolis)	(9,4)	(6,8)	(9,4)	(12,5)	(14,7)	(10,8)	(17,9)	(20,6)
Grynasis rezultatas pelnas(nuostolis)	(13,5)	(4,9)	(1,3)	(10,9)	0,7	(14,5)	(24,8)	(24,6)

Šaltinis: Vengrijos institucijų pateikta informacija ir *Malév* 2010 m. finansinės ataskaitos.

(31) užuot likvidavusios įmonę, Vengrijos institucijos nusprendė surengti derybas su VEB ir *AirBridge* ir bandyti pagerinti komercinę *Malév* padėtį vidutinės trukmės ir ilgalaikėje perspektyvoje;

II.4.2. *Kapitalo didinimas 2010 m. vasario mėn.: skolos pakeitimas akcijomis ir naujas kapitalas*

(32) 2010 m. vasario 26 d. VEB, *AirBridge*, MNV, *Malév* ir Vengrijos vyriausybė susitarė dėl 25,4 mlrd. HUF (94 mln. EUR) kapitalo didinimo, kuris iš dalies būtų įgyvendintas skiriant naują 20,7 mlrd. HUF (77 mln. EUR) kapitalą ir iš dalies skolos – išankstinio mokėjimo už *Malév GH* (žr. II.3.2 skirsnį) ir už jį priskaičiuotų palūkanų, iš viso 4,7 mlrd. HUF (17 mln. EUR) – pakeitimu akcijomis. *AirBridge* taip pat pakeitė akcijomis 1,5 mlrd. HUF (5,4 mln. EUR). Taigi reikalavimai *Malév* išnyko ir buvę kreditoriai tapo dalies įmonės savininkais;

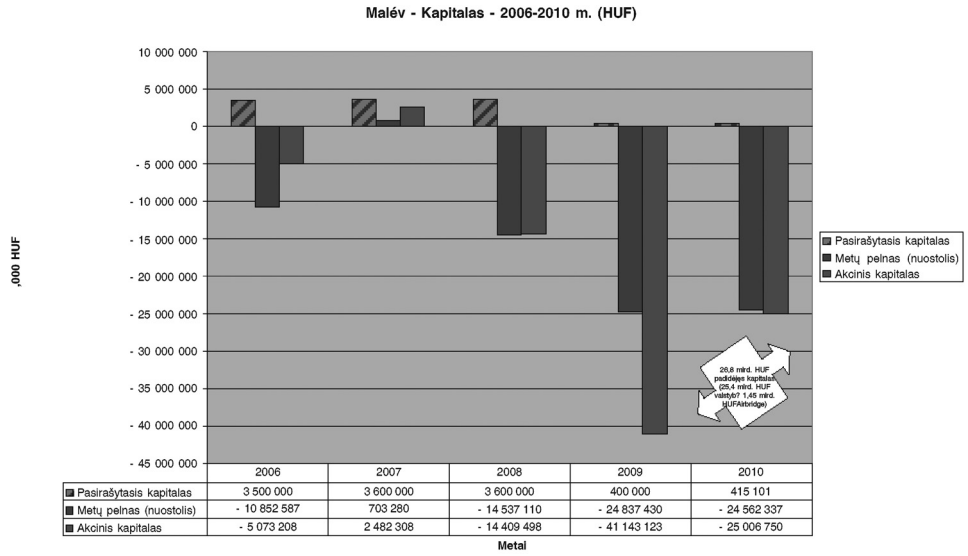
(33) prieš kapitalo didinimą esamas registruotas *Malév* kapitalas buvo sumažintas iki beveik nulio, kad būtų kompensuota sukauptų nuostolių dalis ir būtų atsižvelgta į tai, kad esamos *Malév* akcijos tapo bevertės. Vėliau registruotas *Malév* kapitalas buvo padidintas išleidžiant naujas 0,01 HUF nominaliosios vertės akcijas. *Malév* akcinio kapitalo pokyčiai matyti 1 schemoje;

(34) 20,7 mlrd. HUF (77 mln. EUR) suma, kurią MNV suteikė grynaisiais pinigais, suteikė *Malév* galimybę įvykdyti visas neįvykdytas mokestines prievoles (žr. 29 dalį) ir laikinai stabilizuoti savo veiklą;

(35) padidinus kapitalą, valstybei atiteko 94,6 % *Malév* akcijų, o *AirBridge* ir VEB akcijų paketas buvo sumažintas iki minimumo;

1 schema

Malév akcinio kapitalo pokyčiai

II.4.3. *2010 m. gegužės–rugpjūčio mėn.: akcininko paskolos ir keitimas į akcijas*

(36) 2010 m. gegužės–rugpjūčio mėn. Vengrijos valstybė per MNV suteikė *Malév* keletą „akcininko paskolų“, kurių bendra suma sudarė 9,2 mlrd. HUF (34 mln. EUR);

(37) pirmoji iš šių paskolų – 2,16 mlrd. HUF (7,9 mln. EUR) – suteikta 2010 m. gegužės mėn. Ši paskola apibūdinta kaip trejų metų trukmės akcininko paskola, kuriai nustatyta 9,97 % palūkanų norma. Paskola turėjo būti grąžinta vienu mokėjimu suėjus paskolos terminui, o užtikrinta ji buvo įkeičiant *Malév GH* akcijas;

(38) antroji iš šių paskolų – 1,34 mlrd. HUF (4,9 mln. EUR) – suteikta 2010 m. birželio mėn. ir tai vėlgi buvo trejų metų trukmės akcininko paskola, kuriai nustatyta 9,97 % palūkanų norma; paskola vėlgi turėjo būti grąžinta vienu mokėjimu suėjus paskolos terminui ir buvo užtikrinta įkeičiant *Malév GH* akcijas;

(39) 2010 m. rugpjūčio mėn. buvo suteikta trečioji – 5,7 mlrd. HUF (20,8 mln. EUR) – akcininko paskola. Tai vėlgi buvo trejų metų trukmės akcininko paskola, kuriai nustatyta 9,97 % palūkanų norma ir kuri turėjo būti grąžinta vienu mokėjimu suėjus paskolos terminui. Šiuo atveju paskola buvo užtikrinta įkeičiant orlaivį (HA-LNA – CRJ reaktyvinį lėktuvą);

(40) rugsėjo 24 d. šios trys paskolos, kurios sudarė iš viso 9,2 mlrd. HUF (33,6 mln. EUR), kartu su už jas mokėtinomis palūkanomis (bendra suma sudarė 9,4 mlrd. HUF, arba 34,3 mln. EUR) buvo iš skolos pakeistos į *Malév* akcijas ir buvo panaikintos susijusios garantijos;

II.4.4. *2010 m. rugsėjo mėn.: papildomas kapitalo didinimas ir akcininko paskola*

(41) 2010 m. rugsėjo 24 d. MNV taip pat padidino *Malév* kapitalą, skyrusi įmonei papildomą 5,3 mlrd. HUF (19,3 mln. EUR) grynųjų pinigų sumą. Taip MNV (t. y. valstybės) valdomas *Malév* akcijų paketas padidėjo iki 96,5 %;

(42) tą pačią dieną valstybė suteikė *Malév* papildomą trejų metų trukmės 5,7 mlrd. HUF (20,8 mln. EUR) dydžio akcininko paskolą, kuriai nustatyta 9,97 % palūkanų norma. Pirmasis palūkanų mokėjimas turėjo būti atliktas praėjus 6 mėnesiams nuo paskolos mokėjimo dienos, o pagrindinė suma turi būti grąžinta vienkartine išmoka suėjus paskolos terminui. Šiai paskolai nustatytos garantijos – registruotas HA-LNA CRJ orlaivio įkeitimas (šio turto vertė yra maždaug 1,8 mlrd. HUF) ir pajamų iš IATA organizuojamo narių tarptautinio ir Vengrijos eismo įkeitimas;

III. **TIRIAMŲ PRIEMONIŲ SANTRAUKA**

(43) sprendime pradėti procedūrą Komisija nagrinėjo, ar toliau išvardytos priemonės yra valstybės pagalba, kaip apibrėžta SESV 107 straipsnio 1 dalyje.

— 1 priemonė. 2007 m. gruodžio 31 d. valstybės valdoma MALÉV MAVA perėmė **76 mln. EUR** paskolą, kurią 2003 m. įmonei *Malév* suteikė MFB, valstybės 100 % valdomas plėtros bankas, ir tam tikrą *Malév* turtą. Paskolos terminas buvo pratęstas ne ilgiau kaip iki 2017 m.

— 2 priemonė. MNV planuojant įsigyti (šis įsigijimas vėliau nebuvo įvykdytas) *Malév* patronuojamąją įmonę *Malév GH*, kuri, Vengrijos institucijų teigimu, buvo finansiškai patikima įmonė, vieneriems metams suteikta **4,3 mlrd. HUF** dydžio likvidumo priemonė. Nors sandoris nebuvo įgyvendintas, šis išankstinis pirkimo kainos mokėjimas nebuvo grąžintas.

— 3 priemonė. Atidėti įvairūs 2007 m. sausio mėn. – 2010 m. kovo mėn. mokėtini mokesčių ir socialinio draudimo įmokų mokėjimai. 2010 m. kovo mėn. *Malév* mokesčių ir socialinio draudimo įmokų skola sudarė **13,7 mlrd. HUF**.

— 4 priemonė. 2010 m. vasario mėn. MNV padidino kapitalą **25,4 mlrd. HUF** suma skyrusi naują 20,7 mlrd. HUF (77 mln. EUR) kapitalą ir pakeitusi akcijomis skolą, kurią sudarė išankstinis mokėjimas už GH (žr. 2 priemonę) ir palūkanos, iš viso 4,7 mlrd. HUF. (*AirBridge* taip pat pakeitė akcijomis 1,5 mlrd. HUF.)

— 5 priemonė. 2010 m. gegužės–rugpjūčio mėn. MNV suteikė *Malév* tris akcininko paskolas, kurių bendra suma yra **9,2 mlrd. HUF**. Visoms trims HUF denominuotoms paskoloms nustatyta 9,97 % palūkanų norma ir pagrindinė suma turi būti grąžinta vienkartine išmoka pasibaigus paskolos terminui (visos dalys yra trejų metų trukmės). Pirmąsias dvi dalis, kurių bendra suma yra 3,5 mlrd. HUF (13 mln. EUR), užtikrino patronuojamoji įmonė *Malév GH*, o trečioji 5,7 mlrd. HUF (21 mln. EUR) dalis užtikrinta orlaiviu (HA-LNA, CRJ reaktyviniu lėktuvu).

— 6 priemonė. 2010 m. rugsėjo mėn. šios akcininko paskolos (kartu su už jas mokėtinomis palūkanomis) iš skolos pakeistos **9,4 mlrd. HUF** dydžio akciniu kapitalu.

— 7 priemonė. 2010 m. rugsėjo mėn. kapitalas dar padidintas **5,3 mlrd. HUF** grynųjų pinigų suma. Valstybės valdomas akcijų paketas padidėjo iki 96,5 %.

— 8 priemonė. 2010 m. rugsėjo mėn. suteikta dar viena **5,7 mlrd. HUF** dydžio akcininko paskola, kuriai nustatyta 9,97 % palūkanų norma ir kurios pagrindinė suma turi būti grąžinta vienkartine išmoka suėjus paskolos terminui. Ši paskola užtikrinta minėtu HA-LNA CRJ orlaiviu ir pajamų iš IATA organizuojamo narių tarptautinio ir Vengrijos eismo įkeitimu;

(44) sprendime pradėti procedūrą Komisija taip pat abejojo, ar šios priemonės – tiek, kiek jos susijusios su valstybės pagalba, kaip apibrėžta SESV 107 straipsnio 1 dalyje, – dera su vidaus rinka atsižvelgiant į išimtis, įtvirtintas SESV ir visų pirma Bendrijos gairėse dėl valstybės pagalbos sunkumus patiriančioms įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti ([12]) (toliau – Sanavimo ir restruktūrizavimo gairės);

IV. **VENGRIJOS PASTABOS**

(45) atsakyme į sprendimą pradėti procedūrą Vengrija pakartotinai nurodė pirmiau apibūdintus faktus ir papildomai išaiškino priežastis, dėl kurių oro vežėjai patyrė sunkumų. Vengrija taip pat patvirtino, kad *Malév* „nuolat“ sunkumų patiriančia įmone, kaip apibrėžta Sanavimo ir restruktūrizavimo gairėse, buvo laikytina bent nuo 2006 m. antrojo pusmečio;

(46) prieš oficialaus tyrimo pradžią Vengrijos institucijos, trumpai tariant, įrodinėjo, kad visos priemonės atitinka rinkos ekonomikos investuotojo ir rinkos ekonomikos kreditoriaus principus;

(47) dėl priemonių, kurios buvo įgyvendintos *Malév* parduodant įmonei *AirBridge*, Vengrijos institucijos tvirtino, kad šios priemonės dėl įkaito, kuris buvo nustatytas siekiant užtikrinti, kad MAVA perimtų paskolą, dera su rinka. Dėl žlugusio *Malév GH* pardavimo jos įrodinėjo, kad *Malév* nebuvo suteikta jokio pranašumo, nes pavėluotas pardavimo kainos grąžinimas buvo tinkamai padengtas įkaitu ir pardavimo kainai buvo priskaičiuotos palūkanos. Dėl mokesčių atidėjimo institucijos įrodinėjo, kad šioms sumoms buvo nustatytas įkaitas, taikytos visos taikytinos palūkanos ir baudos, o be to, toks atidėjimas yra bendro pobūdžio priemonė. Dėl pakartotinio *Malév* nacionalizavimo Vengrijos institucijos teigia galėjusios priverstinai įvykdyti savo reikalavimus *Malév* ir dėl to įmonė būtų bankrutavusi ir būtų buvusi likviduota. Institucijos laikosi nuomonės, kad tuo atveju, jei jos būtų tai padariusios, jos būtų išieškojusios tik nedidelę savo reikalavimų dalį (išskyrus dalį, kuriai taikyta 20 dalyje minėta VEB garantija). Be to, neigiamos pasekmės šalies ekonomikai būtų buvusios reikšmingos ([13]);

(48) dėl akcininko paskolų ir paskesnio jų pakeitimo *Malév* akcijomis valstybė laikosi nuomonės, kad šiomis priemonėmis *Malév* nesuteikta jokio pranašumo, nes šios paskolos visais atvejais buvo visiškai užtikrintos turtu, taikytos su rinka derančios palūkanų normos, o pakeičiant skolą akcijomis buvo visiškai atsižvelgta į visas mokėtinas palūkanas;

([12]) Bendrijos gairės dėl valstybės pagalbos sunkumus patiriančioms įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti, OL C 244, 2004 10 1, p. 2.

([13]) Kaip antai darbo vietų praradimas, poveikis *Malév* tiekėjams, sumažėjusios eismo apimtys Budapešto oro uoste, sumažėjęs atvykstančių turistų srautas ir neigiamas poveikis bendram Vengrijos investiciniam patrauklumui.

(49) priėmus sprendimą pradėti procedūrą, Vengrijos institucijos nepateikė jokių naujų argumentų. Vengrijos pastabose dėl sprendimo pradėti procedūrą nepateikiama nei naujų argumentų, kurie paremtų su pagalba nesusijusį priemonių pobūdį, nei informacijos, kuria būtų pagrįstas įgyvendintų priemonių derėjimas su vidaus rinka, visų pirma su Sanavimo ir restruktūrizavimo gairėmis;

V. **SUINTERESUOTŲJŲ ŠALIŲ PASTABOS**

(50) pastabas pateikė du konkurentai (žr. 10 dalį), kurie abu palaikė Komisijos tyrimą;

(51) konkurentas, paprašęs neatskleisti jo tapatybės, tvirtino, kad tam tikri privatūs investuotojai buvo susidomėję galimybe įsigyti kontrolinį *Malév* akcijų paketą, o tai įrodo, kad Vengrija galėjo pasinaudoti kitomis perspektyviomis galimybėmis, kaip 2010 m. pakartotinio *Malév* nacionalizavimo alternatyva;

(52) *Wizz Air* vertinimu, bendra turto, kuris perduotas MAVA kartu su MFB paskola (1 priemonė), įskaitant *Malév* prekės ženklą, žibalo vamzdyną ir vieną B767 orlaivį, rinkos vertė neviršija 27 mln. EUR, t. y. yra gerokai mažesnė nei paskolos suma. Todėl *Wizz Air* daro išvadą, kad šis sandoris nebuvo įgyvendintas įprastomis rinkos sąlygomis ir juo *Malév* suteiktas didelis pranašumas;

(53) dėl mokesčių atidėjimo (3 priemonė) *Wizz Air* tvirtino, kad pagal Vengrijos teisę privačiai įmonei, kurios finansinė padėtis yra panaši į *Malév* padėtį, panašus į aptariamąjį mokesčių atidėjimas negalėjo būti suteiktas nei automatiškai, nei išimties tvarka;

VI. **VENGRIJOS PASTABOS DĖL SUINTERESUOTŲJŲ ŠALIŲ PASTABŲ**

(54) Komisijai pratęsus terminą atsakymui pateikti, 2011 m. rugsėjo 5 d. Vengrija atsakė į šias pastabas. Vengrija toliau laikosi savo nuomonės, kad anksčiau įgyvendintos priemonės pateisinamos atsižvelgiant į rinkos ekonomikos investuotojo principą (žr. 59 dalį), todėl tos priemonės nėra valstybės pagalba. Vengrijos teigimu, valstybės politikos tikslų buvimas nedaro poveikio priemonių pobūdžiui, kuris nesusijęs su pagalba;

(55) Vengrija pareiškė, kad perspektyvių galimybių nebuvo ir tik pakartotinis nacionalizavimas leido Vengrijos institucijoms atgauti visišką einamąją *Malév* kontrolę, o nacionalinei oro vežėjai – faktiškai įgyvendinti restruktūrizavimo procedūrą, kurią įgyvendinti ji siekė nuo 2007 m., kad būtų užtikrinta komercinė įmonės sėkmė. Dėl 1 priemonės Vengrija laikėsi nuomonės, kad aptariamo turto vertė atitinka paskolos vertę. Dėl 3 priemonės Vengrija pareiškė, kad Vengrijos mokesčių institucijos *Malév* vertino kaip bet kokį kitą panašioje padėtyje esantį mokesčių mokėtoją;

VII. **VALSTYBĖS PAGALBOS BUVIMAS, KAIP APIBRĖŽTA SESV 107 STRAIPSNIO 1 DALYJE**

VII.1. **Bendrosios nuostatos**

(56) kad nustatytų, ar nagrinėjamos priemonės yra valstybės pagalba, Komisija turi įvertinti, ar jos atitinka visas SESV 107 straipsnio 1 dalyje nustatytas sąlygas. Šioje nuostatoje konstatuojama, kad, „išskyrus tuos atvejus, kai Sutartys nustato kitaip, valstybių narių arba iš jų valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su vidaus rinka, kai ji daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai.“;

(57) atsižvelgdama į šią nuostatą, Komisija įvertins, ar ginčijamos *Malév* skirtos priemonės yra valstybės pagalba;

(58) kalbant apie bendrus valstybės pagalbos kriterijus, šiuo atveju poveikis prekybai ir konkurencijos iškraipymas yra neginčijami ir Vengrijos institucijos dėl jų net nesiginčijo. *Malév* konkuruoja su kitais Europos Sąjungos oro vežėjais, ypač nuo 1993 m. sausio 1 d., kai prasidėjo trečiasis oro transporto liberalizavimo etapas (trečiasis paketas) ([14]). Aptariamomis priemonėmis *Malév* buvo suteikta galimybė tęsti veiklą, taigi įmonei, priešingai negu kitiems konkurentams, neteko patirti pasekmių, kurių paprastai atsiranda dėl prastų įmonės finansinių rezultatų;

(59) dėl valstybės išteklių ir priemonių priskirtinumo valstybei Vengrija taip pat nesiginčijo. APEH yra Vengrijos mokesčių inspekcija, taigi yra aiškiai sietina su valstybe. MNV yra valstybinė kontroliuojančioji įmonė. Jos pareigos išdėstytos svarbiausiose bendrosiose Valstybės turto akto taisyklėse. MNV vykdo vyriausybės ir kompetentingo ministro sprendimus. MAVA taip pat yra 100 % valdoma valstybės (per MNV) ir, kaip aiškina Vengrijos institucijos, „veikia Vengrijos valstybės vardu“;

(60) dėl atrankumo, išskyrus 3 priemonę (mokesčių atidėjimą), Vengrija nesiginčijo. Priemonės buvo naudingos vienai įmonei – *Malév*;

([14]) Trečiasis paketas apima suderintų veiklos licencijos išdavimo ES oro vežėjams reikalavimų įvedimą (Reglamentas (EEB) Nr. 2407/92), laisvą visų tokią veiklos licenciją turinčių ES oro vežėjų patekimą į visus ES vidaus maršrutus (Reglamentas (EEB) Nr. 2408/92) ir visišką laisvę dėl kainų ir tarifų (Reglamentas (EEB) Nr. 2409/92).

(61) ar nagrinėjamomis priemonėmis *Malév* buvo suteiktas ekonominis pranašumas, bus įvertinta toliau;

(62) Komisija pažymi, kad pagal nusistovėjusius Bendrijos teisės principus atvejai, kai papildomas kapitalas „įmonei“ suteikiamas geresnėmis nei įprastos rinkos sąlygomis, galėtų patekti į SESV 107 straipsnio 1 dalies taikymo sritį, nes taip būtų „palaikoma“ konkreti įmonė, kaip apibrėžta šiame straipsnyje. Kad nustatytų, ar suteikiamas toks pranašumas, Komisija taiko „rinkos ekonomikos investuotojo principą“. Pagal šį principą, jei panašiomis aplinkybėmis *„įprastomis rinkos ekonomikos sąlygomis veikiantis privatus investuotojas, kuris yra tokio dydžio, kad jį būtų galima palyginti su viešajame sektoriuje veikiančiomis įstaigomis, galėjo būti paskatintas atlikti aptariamą kapitalo įnašą“*, toks įnašas nelaikytinas susijusiu su valstybės pagalba. Todėl Komisija turi įvertinti, *„ar privatus investuotojas nagrinėjamą sandorį būtų sudaręs tokiomis pat sąlygomis“* ([15]). Hipotetinis privatus investuotojas veikia kaip apdairus investuotojas ([16]), norintis padidinti savo pelną, tačiau neprisiimdamas per daug didelės rizikos, palyginti su kapitalo grąža ([17]);

(63) pagal Europos Teismo jurisprudenciją, nors privataus investuotojo elgesys, su kuriuo turi būti lyginamas ekonominės politikos tikslų siekiančio valstybės investuotojo įsikišimas, nebūtinai turi atitikti įprasto investuotojo, kuris investuoja kapitalą siekdamas jo daugiau ar mažiau trumpalaikio rentabilumo, elgesį, jis turi atitikti bent privačios kontroliuojančiosios įmonės ar privačių įmonių grupės, kuri vykdo visuotinę arba sektoriaus struktūros politiką ir vadovaujasi ilgesnio laikotarpio rentabilumo perspektyvomis, elgesį ([18]);

(64) be to, *„viešojo ir privataus investuotojų elgesys turi būti lyginamas atsižvelgiant į tai, koks privataus investuotojo elgesys būtų buvęs sudarant aptariamą sandorį, atsižvelgiant į turimą informaciją ir į pasikeitimus, kuriuos tuo metu buvo galima numatyti.“* ([19]);

(65) į Komisijos analizę ir vertinimą turi būti įtraukti „visi nagrinėjamam sandoriui reikšmingi veiksniai ir jo aplinkybės“. Tai, be kita ko, apima finansinę pagalbos gavėjo padėtį ir atitinkamą rinką. Remiantis minėtais sumetimais, pagrindinis klausimas, kurį Komisija nori išnagrinėti, susijęs su tuo, ar įmonė įgijo *„ekonominį pranašumą, kurio nebūtų įgijusi įprastomis rinkos sąlygomis“* ([20]);

(66) Komisija taip pat pažymi, kad pagal nusistovėjusią Teismo praktiką rinkos ekonomikos investuotojo principas taip pat taikomas paskoloms. Taikant šį principą paskolos teikimui, kyla klausimas, ar privatus investuotojas pagalbos gavėjui būtų suteikęs paskolą tokiomis sąlygomis, kuriomis ji faktiškai buvo suteikta ([21]);

VII.2. **Bendras priemonių vertinimas**

(67) kaip jau nustatyta sprendime pradėti procedūrą, nagrinėjamos bylos vertinimui svarbus sprendimas byloje *BP Chemicals* ([22]). Iš esmės Komisija mano, kad priemonės nėra savarankiškos ir jas sieja jų chronologija, finansinė *Malév* padėtis ir jų galutinis pobūdis, nes visomis jomis siekiama padėti oro vežėjai išsilaikyti, patenkinti dėl nuostolių atsiradusius jos likvidumo poreikius ir išspręsti kapitalo nepakankamumo problemą. Savo pastabose dėl sprendimo pradėti procedūrą Vengrija taip pat įrodinėja, kad įvairūs šio „proceso“ etapai yra „neatskiriami“ ir visos priemonės skirtos vienam tikslui – užtikrinti oro vežėjos veikimą radus strateginį investuotoją;

(68) iš Vengrijos pateiktos informacijos paaiškėjo, kad priemonės, kurias Vengrija įgyvendino *Malév* naudai, pagrįstos valstybinės politikos sumetimais, o ne būsimo įmonės pelningumo sumetimais. Vengrija keliomis progomis atkreipė dėmesį į tai, kad privatizavimas buvo nesėkmingas, o *Malév* buvo svarbi šalies ekonomikai. Pripažinta, kad, imdamasi šių priemonių, valstybė atsižvelgė į „oro vežėjos svarbą nacionalinei infrastruktūrai, darbo rinkai ir tiekėjų interesams“. Vengrijos institucijos taip pat pabrėžė, kad nėra nė vieno privataus investuotojo, kuris būtų norėjęs perimti oro vežėją jos dabartine forma. Todėl Komisijai tenka manyti, kad joks privatus investuotojas panašiomis aplinkybėmis nebūtų veikęs taip, kaip veikė Vengrijos vyriausybė, imdamasi šių priemonių. Komisija taip pat primena, kad sprendime byloje *Boch* Teismas pažymėjo, kad *„ypač reikia išanalizuoti, ar panašiomis sąlygomis privatus partneris įneštų panašią kapitalo dalį, numatydamas įmanomas rentabilumo galimybes ir palikdamas nuošaly kokius nors regiono ar sektoriaus socialinius ar politinius sumetimus“* ([23]);

([15]) 2003 m. kovo 6 d. sprendimas sujungtose bylose T-228/99 ir T-233/99 *Westdeutsche Landesbank GZ prieš Komisiją*, Rink. p. II-435 et seq, 245 punktas.

([16]) 2002 m. gegužės 16 d. spendimas byloje C-482-99 *Prancūzija prieš Komisiją*, Rink. p. I-4397, 71 punktas.

([17]) Sprendimas sujungtose bylose T-228/99 ir T-233/99 (minėtos 15 išnašoje) *Westdeutsche Landesbank GZ prieš Komisiją*, 255 punktas.

([18]) 1991 m. kovo 21 d. sprendimas byloje C-305/89 *Italija prieš Komisiją*, Rink. p. I-1603, 20 punktas.

([19]) Sprendimas sujungtose bylose T-228/99 ir T-233/99 (minėtos 15 išnašoje) *Westdeutsche Landesbank GZ prieš Komisiją*, 246 punktas. Taip pat žr. 1998 m. balandžio 30 d. sprendimo byloje T-16/96 *Cityflyer Express prieš Komisiją*, Rink. p. II-757, 76 punktą.

([20]) Sprendimas sujungtose bylose T-228/99 ir T-233/99 (minėtos 15 išnašoje) *Westdeutsche Landesbank GZ prieš Komisiją*, 251 punktas.

([21]) Sprendimas byloje T-16/96 (minėta 19 išnašoje) *Cityflyer Express prieš Komisiją*, 45 ir 46 punktai.

([22]) 1998 m. rugsėjo 15 d. sprendimas byloje T-11/95 *BP Chemicals prieš Komisiją*, Rink. p. II-3235, 170 punktas; 2010 m. rugsėjo 13 d. sprendimas sujungtose bylose T-415/05, T-416/05 ir T-423/05 *Olympic* (dar nepaskelbta rinkinyje), 385 punktas.

([23]) 1986 m. liepos 10 d. sprendimas byloje C-40/85 *Belgija prieš Komisiją (Boch)*, Rink. p. 2321, 13 punktas. Taip pat žr. 1999 m. sausio 21 d. sprendimo sujungtose bylose T-129/95, T-2/96 ir T-97/96 *Neue Maxhütte Stahlwerke GmbH prieš Komisiją*, Rink. p. II-17, 132 punktą.

(69) atsižvelgiant į *Malév* finansinius rezultatus, kurie ilgą laiką buvo prasti (žr. 1 lentelę ir 103–104 dalis), ir į Vengrijos institucijų tvirtinimą, kad oro vežėja nuolat patyrė sunkumų bent nuo 2006 m., privačiam investuotojui priimtinos grąžos buvo galima tikėtis tik tuo atveju, jeigu įmonė būtų iš esmės restruktūrizuota. Tačiau nei Vengrija, nei *Malév* nė karto neįrodė, kad kuri nors iš nagrinėjamų priemonių buvo pagrįsta tokiu restruktūrizavimo planu;

(70) remdamasi tuo, kas išdėstyta, Komisija laikosi nuomonės, kad visos kartu 1–8 priemonės neatitinka rinkos ekonomikos investuotojo principo. Šį įvertinimą papildomai patvirtina atskira kiekvienos priemonės analizė;

VII.3. **Atskiras 1–8 priemonių vertinimas**

VII.3.1. *1 priemonė*

(71) Vengrijos teigimu, MAVA veikla apsiriboja vienkartine funkcija, t. y. valdyti tam tikrą turtą, kuris anksčiau priklausė *Malév*, ir veikti kaip „tam tikrų mokėjimų perdavimo tarp *Malév* ir MFB kanalui“. MAVA sukurta tik šiuo konkrečiu tikslu;

(72) MAVA perduota 76 mln. EUR dydžio skola kyla iš 2003 m. *Malév* ir MFB paskolos sutarties. Paskola turėjo būti grąžinta viena vienintele dalimi suėjus paskolos terminui ir jai taikyta valstybės garantija. Ši 2003 m. paskola buvo įtraukta į Stojimo sutartyje pateikiamą esamos pagalbos priemonių sąrašą ([24]). Tačiau 2007 m. susitarimu paskolos terminas buvo pratęstas iki 2017 m. Taigi nuo 2007 m. priemonė nebegali būti laikoma esamos pagalbos priemone. Iš tiesų, pagalbos priemonės pratęsimas yra nauja pagalbos schema, kaip nustatyta Komisijos Reglamento (EB) Nr. 794/2004 ([25]) 4 straipsnio 2 dalies b punkte;

(73) iš tyrimo matyti, kad šiuo sandoriu (t. y. skolos termino pratęsimu, MAVA sukūrimu, skolos perdavimu MAVA, turto perdavimu MAVA ir atgalinės nuomos susitarimais) paprasčiausiai siekta restruktūrizuoti *Malév* skolą. Vengrija pati pripažino, kad MAVA niekada nebuvo skirta pelnui gauti. Dėl šio sandorio skola (kartu su turtu) buvo pašalinta iš *Malév* balanso;

(74) Vengrijos argumentas, kad finansiniai įsipareigojimai, kuriuos prisiėmė *Malév* ir *AirBridge*, buvo pakankami MAVA sąnaudoms padengti, nėra priimtinas siekiant įrodyti, kad sandoris dera su rinka, nes joks privatus rinkos dalyvis nebūtų turėjęs paskatų pasielgti taip pat. Kalbant apie pasiūlytus įkaitus, jie turėjo suteikti MAVA galimybę grąžinti skolą suėjus paskolos terminui, t. y. 2017 m. ([26]) Joks privatus investuotojas nebūtų prisiėmęs tokios rizikos, t. y. perimti neaiškios būsimos vertės turtą mainais už tam tikrą mokėjimo įsipareigojimą;

(75) nors Vengrijos institucijos pateikė gana išsamius orlaivio B767 ([27]) ir žibalo vamzdyno ([28]) įvertinimus ([29]), pateiktas *Malév* prekės ženklo įvertinimas (56 mln. EUR, nustatyta diskontuoto pinigų srauto metodu) atrodo nelogiškas ir itin priklausomas nuo oro vežėjos veiklos rezultatų, taigi jo rezultato negalima laikyti objektyvia *Malév* prekės ženklo verte, ypač atsižvelgiant į oro vežėjos būklę ir veiklos rodiklius. Atsižvelgiant į tai, kad valstybė žinojo apie tikimybę, jog *Malév* negalės vykdyti savo įsipareigojimų dėl autorių atlyginimų mokėjimo, taikant diskontuoto pinigų srauto metodą nustatyta vertė turėtų būti lygi nuliui. Taigi atsižvelgiant į šią konkrečią sutartinę formą negalima sutikti, kad prekės ženklo vertė yra priimtinas įkaitas;

(76) susitariančiosios šalys turėjo žinoti, kad *Malév*, kuri sunkumų patyrė jau 2007 m., realiai negalėjo pakankamai vykdyti savo įsipareigojimą atlikti autorių atlyginimų mokėjimą. Iš esmės po šio sandorio *Malév* autorių atlyginimų mokėjimai už prekės ženklą negalėjo padengti MAVA „sąnaudų“ (t. y. palūkanų mokėjimo MFB). MAVA niekada nesiėmė jokių priemonių nesumokėtiems mokėjimams išsireikalauti;

(77) VEB suteikta 32 mln. EUR garantija buvo skirta ne tik pagrindinei sumai, bet ir reguliariems palūkanų mokėjimams, kuriuos MAVA turi mokėti MFB, padengti;

(78) atsižvelgiant į šias aplinkybes ir į tai, kad MAVA nebuvo perduota jokio tinkamo atitikmens, skolos pašalinimą iš įmonės balanso reikia vertinti kaip *Malév* suteiktą pranašumą;

([24]) Esamos pagalbos priemonių sąrašas, nurodomas Čekijos, Estijos, Kipro, Latvijos, Lietuvos, Vengrijos, Maltos, Lenkijos, Slovėnijos ir Slovakijos stojimo į Europos Sąjungą sutarties IV priedo 3 skyriuje išdėstyto esamos pagalbos mechanizmo 1 punkto b papunktyje.

([25]) OL L 140, 2004 4 30, p. 1. 2009 m. kovo 25 d. sprendimas byloje T-332/06 *Alcoa Trasformazioni prieš Komisiją* (dar nepaskelbta rinkinyje), 32 punktas, ir 2002 m. kovo 6 d. sprendimas sujungtose bylose T-127/99, T-129/99 ir T-148/99 *Diputación Foral de Álava prieš Komisiją*, Rink. p. II-1275.

([26]) Visų pirma *Malév* nustatytas įpareigojimas 2017 m. išpirkti *Malév* prekės ženklą už 76 mln. EUR, iš jų MAVA po to grąžintų MFB paskolą.

([27]) Sąnaudų metodu, taip pat atsižvelgiant į metinę informaciją, paskelbtą žurnale *The Aircraft Value Reference*, ir į preliminarų pasiūlymą dėl orlaivio. (Preliminarus pasiūlymas dėl orlaivio *American Appraisal* pateiktas remiantis *Malév* informacija.)

([28]) Sąnaudų metodu.

([29]) Visų trijų turto vienetų (orlaivio, žibalo vamzdyno ir *Malév* prekės ženklo) vertinimą parengė *American Appraisal*.

VII.3.2. *2 priemonė*

(79) kalbant apie išankstinį MNV mokėjimą už GH pardavimą (jis vėliau nebuvo įvykdytas), iš Vengrijos pateikto ekspertų įvertinimo matyti, kad 2009 m. GH grynoji turto vertė sudarė 1,6 mlrd. HUF, o apytikrė rinkos vertė buvo 3,5 mlrd. HUF. Iš esmės 2009 m. sausio mėn. MNV sumokėjo *Malév* 1,6 mlrd. HUF kaip išankstinį mokėjimą. Šis mokėjimas buvo užtikrintas HA-LNA, CRJ reaktyvinio lėktuvo (apytikrė rinkos vertė yra 1,8 mlrd. HUF), įkaitu. 2009 m. vasario mėn. išankstinė pirkimo sutartis buvo pakeista, MNV sumokėjo papildomus 2,7 mlrd. HUF (iš viso 4,3 mlrd. HUF) ir antriniu įkeitimu buvo įkeistas tas pats orlaivis;

(80) pastabose dėl sprendimo pradėti procedūrą Vengrijos institucijos pripažįsta, kad išankstinis mokėjimas iš esmės buvo atliktas siekiant užtikrinti *Malév* likvidumą pakartotinio nacionalizavimo derybų etape;

(81) pagal išankstinę pirkimo sutartį neįvykus sandoriui ši suma turėjo būti nedelsiant grąžinta (per 2 darbo dienas). Tačiau MNV, 2009 m. liepos mėn. pasitraukusi iš sandorio, nesiėmė jokių veiksmų šiai skolai išieškoti. *Ex post* palūkanos buvo priskaičiuotos, – bet jos niekada nebuvo mokamos, – kai 2010 m. skola buvo pakeista akcijomis. Taigi *Malév* šia likvidumo priemone galėjo naudotis nemokamai;

(82) Komisija laikosi nuomonės, kad neišreikalavus grąžinti išankstinio mokėjimo, kai 2009 m. liepos mėn. suėjo jo grąžinimo terminas, šia priemone *Malév* buvo suteiktas pranašumas. Be to, pranašumas buvo įgytas dar anksčiau – jau tada, kai 2009 m. vasario mėn. buvo pakeista išankstinė pirkimo sutartis ir buvo padidintas išankstinis mokėjimas (viršijus apskaičiuotą įmonės rinkos kainą), kuris buvo užtikrintas nepakankamu įkaitu;

VII.3.3. *3 priemonė*

(83) dėl pakartotinio mokesčių inspekcijos skirto mokesčių ir socialinių įsipareigojimų prievolių atidėjimo Komisija pažymi, kad iš Vengrijos pateiktos informacijos yra aišku, kad 2006–2007 m. atidėti mokesčių įsipareigojimų mokėjimą *Malév* prašė 12 skirtingų progų (dėl įvairių mokėjimų). Mokesčių inspekcija prievolių vykdymą atidėjo kiekvieną kartą. Pagal atitinkamus Vengrijos teisės aktus dėl tokio atidėjimo sprendžiama savo nuožiūra ir toks prašymas galėjo būti atmestas. Taigi ši priemonė turi būti laikoma atrankiąja ([30]);

([30]) 1999 m. birželio 29 d. sprendimas byloje C-256/97 *DM Transport*, Rink p. I-3913, 27 punktas, ir 2002 m. liepos 11 d. sprendimas byloje T-152/99 *HAMSA*, Rink. p. II-3049, 157 punktas.

(84) iki 2008 m. liepos mėn. buvo skaičiuojamos teisės aktuose nustatytos palūkanos, kurias *Malév* mokėjo pagal atidėjimo tvarkaraščius. Savo sprendimuose kaip priežastis mokesčių inspekcija minėjo sudėtingą *Malév* padėtį ir tame etape numatomą restruktūrizavimą;

(85) tačiau nuo 2008 m. liepos mėn. *Malév* nustojo mokėjusi savo mokesčius ir socialinio draudimo įmokas bei palūkanas (išskyrus vieną dalinį mokėjimą 2008 m. gruodžio mėn.), o mokesčių inspekcija nesiėmė jokių veiksmų šiai skolai išieškoti. Be to, tolesnių mokėjimų terminai buvo taip pat keičiami ir po to, kai *Malév* neįvykdė mokėjimų terminų pakeitimo susitarimų. Nuo 2009 m. balandžio mėn. mokėtinų mokesčių ir socialinių įsipareigojimų (t. y. ne anksčiau jau pradelstų mokėjimų) terminai net nebebuvo keičiami ir APEH nesiėmė jokių konkrečių veiksmų kuriai nors iš skolų išsireikalauti;

(86) Komisija laikosi nuomonės, kad nė vienas privatus kreditorius nebūtų pasielgęs taip, kaip Vengrijos valstybė. Iš tiesų nuo 2008 m. liepos mėn. nebuvo imtasi jokių konkrečių veiksmų skolai išsireikalauti. Be to, įmonės finansinė padėtis, nors ir buvo dėtos tam tikros pastangos ją restruktūrizuoti, tebebuvo labai prasta (žr. 1 lentelę) ir buvo mažai arba iš viso nebuvo vilčių, kad įmonė vėl taps pelninga. Privatus kreditorius panašiomis aplinkybėmis būtų siekęs, kad susitarimas būtų įvykdytas. Be to, *Malév* nesugebėjus laikytis mokėjimų terminų pakeitimo susitarimų, nė vienas privatus kreditorius nebūtų sutikęs toliau keisti mokėjimų terminus;

(87) taigi vėliausiai nuo 2008 m. liepos mėn. mokesčių inspekcijai neišreikalaujant mokesčių ir socialinio draudimo įmokų ir toliau keičiant mokėjimų terminus *Malév* buvo suteiktas pranašumas;

VII.3.4. *4 priemonė*

(88) kalbant apie 2010 m. vasario mėn. kapitalo didinimą, kuriuo valstybė pakartotinai nacionalizavo oro vežėją, kurios akcijų ji nevaldė nuo įmonės privatizavimo, labiausiai stulbina tai, kad 2007 m. 99,5 % *Malév* akcijų buvo parduota už maždaug 740 000 EUR, o 2010 m. valstybė *de facto* sumokėjo 94 mln. EUR, kad atgautų 94,6 % akcijų nuosavybę (didinant kapitalą: skiriant naują 20,7 mlrd. HUF kapitalą ir skolą – 4,7 mlrd. HUF išankstinį mokėjimą už GH – pakeičiant akcijomis), t. y. 127 kartus daugiau už pradinę pardavimo kainą. Toks valstybės elgesys, ypač atsižvelgiant į tai, kad oro vežėja tuo metu kaupė nuostolius, jos nuosavas kapitalas ir toliau buvo neigiamas ir nebuvo pateikta jokio patikimo restruktūrizavimo plano, nedera su rinka. Iš esmės Vengrijos institucijos pačios pripažino, kad įmonė „nuolat patyrė sunkumų“ ir 2010 m. pradžioje nebuvo nė vieno privataus investuotojo, kuris norėtų įsigyti *Malév*;

(89) nors kapitalas padidintas 25,4 mlrd. HUF suma (t. y. tai buvo suma, kurią Vengrijos valstybė sumokėjo, kad atgautų 94,6 % oro vežėjos akcijų nuosavybę), keitimo metu *Malév* turėjo 41 mlrd. HUF (152 mln. EUR) neigiamą nuosavą kapitalą, susikauptus 51 mlrd. HUF (189 mln. EUR) dydžio nuostolius ir bendrą 75 mlrd. HUF (278 mln. EUR) skolą ([31]). Pagal 2010 m. finansines ataskaitas 2010 m. pradžioje „oro vežėja turėjo rimtų finansavimo problemų, skola pasiekė sukrečiantį lygį, finansavimo šaltinių praktiškai nebuvo. <…> Nesant strateginio savininko, komercinis finansavimas nebuvo prieinamas“. Iš tiesų, oro vežėja nuostolingai veikė bent nuo 2003 m. ir neturėjo jokių realių perspektyvų atkurti gyvybingumą – net ir tuo atveju, jei privačiam savininkui būtų pasisekę iš esmės pertvarkyti įmonę. Šiomis aplinkybėmis buvo aišku, kad kapitalo didinimo nepakaks įmonės gyvybingumui atkurti ir kad po pakartotinio nacionalizavimo *Malév* reikės papildomo kapitalo ir likvidumo vien tam, kad įmonė galėtų tęsti veiklą. Komisija daro išvadą, kad tomis aplinkybėmis 2010 m. vasario mėn. pakartotinai nacionalizavus *Malév* didinant įmonės kapitalą įmonei buvo suteiktas pranašumas;

(90) dėl Vengrijos argumento, kad valstybei buvo geriau nacionalizuoti įmonę, nei užtikrinti priverstinį reikalavimų *Malév* vykdymą, Komisija pateikia tokias pastabas. Vengrija pripažįsta, kad bankroto atveju institucijos būtų išieškojusios labai nedidelę savo reikalavimų dalį (išskyrus dalį, kuriai taikyta VEB garantija). (Iš esmės sudarant sandorį *Malév* turto vertė buvo neigiama.) Priešingai, Vengrijos valstybė nusprendė palaikyti oro vežėją pakeisdama savo skolą akcijomis *ir* skirdama 20,7 mlrd. HUF (apytikriai 77 mln. EUR) naujų lėšų. Nė vienas privatus investuotojas panašioje padėtyje nebūtų užsikrovęs šios papildomos finansinės naštos, ypač nesant realių šansų atkurti įmonės gyvybingumą;

(91) Komisija taip pat pažymi, kad tuo pat metu, kai Vengrijos valstybė padidino *Malév* kapitalą, *AirBridge* (netiesiogiai VEB) taip pat pakeitė akcijomis savo skolą, kuri sudarė 1,4 mlrd. HUF. Tačiau ši suma sudaro tik 5 % naujo kapitalo, o valstybė, be konvertuotos skolos, taip pat skyrė didelę naujo kapitalo sumą. Iš esmės naujų lėšų injekcija sudarė 77 % kapitalo padidinimo. Be to, atsižvelgiant į prastas finansines *Malév* sąlygas, *AirBridge* perspektyva gauti tos sumos mokėjimą buvo labai ribota arba jos net iš viso nebuvo. Taigi privačios šalies elgesys šiuo atveju iš esmės skiriasi nuo Vengrijos valstybės elgesio ir jis negali būti laikomas orientyru, kuriuo remiantis būtų galima manyti, kad valstybė veikė kaip privatus investuotojas;

2 lentelė

2010 m. kapitalo didinimas

Kapitalo didinimo dalyvis	Įnašas mlrd. HUF	Įnašo rūšis	Įnašo dalis
MNV	20,7	Naujas kapitalas	77 %
MNV	4,7	Skolos pakeitimas akcijomis	18 %
AirBridge / VEB	1,4	Skolos pakeitimas akcijomis	5 %
IŠ VISO	**26,8**		**100 %**

(92) remdamasi tuo, kas išdėstyta Komisija daro išvadą, kad tomis aplinkybėmis 2010 m. vasario mėn. pakartotiniu *Malév* nacionalizavimu didinant įmonės kapitalą įmonei buvo suteiktas pranašumas;

VII.3.5. *5–8 priemonės*

(93) dėl priemonių, įgyvendintų po pakartotinio nacionalizavimo, yra akivaizdu, kad akcininko paskolos ir kapitalo injekcijos buvo skirtos einamajai *Malév* veiklai finansuoti ir įmonei gresiančiam nemokumui išvengti. Taigi valstybė šių priemonių ėmėsi siekdama to paties tikslo: išlaikyti *Malév* verslą. Be to, šios priemonės taip pat yra glaudžiai susijusios chronologiškai, nes buvo įgyvendintos per labai trumpus laiko tarpus (t. y. 2010 m. gegužės–rugsėjo mėn.). Todėl Komisija laikosi nuomonės, kad, remiantis sprendimu byloje *BP Chemicals*, šių akcininko paskolų negalima vertinti pagal rinkos ekonomikos investuotojo principą ir visų pirma taikant orientacinių normų komunikatą ([32]), nes visos jos tiesiogiai susijusios su 4 priemone, todėl jų valstybės pagalbos pobūdžio negalima vertinti atskirai;

(94) iš Vengrijos pateiktos informacijos aiškiai matyti, kad nė vienas privatus investuotojas nebuvo pasirengęs finansuoti *Malév*, ir jos vieninteliai finansavimo šaltiniai buvo tiekėjų paskolos ir valstybės teikiamas likvidumas. Suteikdama paskolas, valstybė negalėjo rimtai tikėtis, kad *Malév* vykdys savo palūkanų mokėjimo prievolę ir kad valstybė susigrąžins paskolą. Be to, taip pat yra abejotina, ar koks nors privatus kreditorius būtų surizikavęs suteikti paskolą, kuri turi būti grąžinta vienkartine išmoka suėjus paskolos terminui, panašios į *Malév* būklės įmonei (t. y. nuolat patiriančiai sunkumų). Galiausiai atsižvelgiant į tai, kaip įmonė grąžindavo kreditus valstybei (pvz., išankstinio mokėjimo už GH nekompensavimas, nuolatinis mokesčių mokėjimo atidėjimas ir nemokėjimas), valstybė ir bet koks kitas investuotojas negalėjo realiai tikėtis, kad *Malév* vykdys savo prievoles;

(95) kita vertus, net ir pagal orientacinių normų komunikatą nustatytų palūkanų ir sutartų įkaitų nebūtų pakakę nuspręsti, kad priemonės nėra susijusios su valstybės pagalba. Nustatyta palūkanų norma buvo 9,97 %, o HUF orientacinė norma paskolų suteikimo metu sudarė 5,97 %. Vien 400 bazinių punktų skirtumas, palyginti su

([31]) 2010 m. finansinės ataskaitos.

([32]) Komisijos komunikatas dėl orientacinių ir diskonto normų nustatymo metodo pakeitimo, OL L 14, 2008 1 19, p. 6.

HUF bazine norma, yra nepakankamas atsižvelgiant į *Malév* praeities veiklos rezultatus ir finansinę padėtį (įmonė nuolat yra ant bankroto ribos). Kalbant apie šių paskolų užtikrinimą įkeičiant turtą, GH rinkos vertė (3,5 mlrd. HUF) *Malév* žlugimo atveju kelia abejonių, nes *Malév* buvo svarbiausia antžeminių paslaugų veiklos partnerė: 2009 m. 63 % pajamų parūpino *Malév*. Taigi GH ekonominės veiklos rezultatai bent jau trumpuoju laikotarpiu priklausė nuo *Malév* buvimo ir tuo atveju, jei *Malév* bankrutuotų, GH rinkos vertė gerokai sumažėtų;

(96) nesant patikimo restruktūrizavimo plano, iš pat pradžių buvo aišku, kad nulinę rinkos vertę turinčios įmonės, kurios būklė tebebuvo kritiška, iš esmės nepakeistų nei paskolos, nei kapitalo didinimas. Taigi šios priemonės iš esmės lygiavertės tiesioginei subsidijai, nes valstybė neturėjo jokių perspektyvų susigrąžinti „investuotas“ lėšas;

(97) taigi Komisija laikosi nuomonės, kad 5–8 priemonėmis *Malév* buvo suteiktas pranašumas;

VII.4. **Išvada dėl valstybės pagalbos buvimo**

(98) kaip matyti iš minėto vertinimo, pranašumas *Malév* suteikiamas visomis nagrinėjamomis priemonėmis (1–8 priemonės). Šis pranašumas suteiktas iš valstybinių išteklių;

(99) be to, *Malév* yra oro vežėjas, taigi laikytina įmone. Ji konkuruoja su kitais oro vežėjais, kurie neturi tokio pat pranašumo. Taigi šios priemonės iškraipo konkurenciją. Be to, įmonė veikia sektoriuje (aviacija), kuriame valstybės narės aiškiai plėtoja tarpusavio prekybą; taigi tenkinamas ir poveikio Sąjungos vidaus prekybai kriterijus;

(100) galiausiai priemonės yra konkrečios ir atrankiosios, nes jomis palaikoma tik viena įmonė (t. y. *Malév*);

(101) remdamasi išdėstytais argumentais, Komisija daro išvadą, kad 1–8 priemonės atitinka SESV 107 straipsnio 1 dalyje įtvirtintus kriterijus. Tokiomis aplinkybėmis jos turi būti laikomos valstybės pagalba, kaip apibrėžta SESV 107 straipsnio 1 dalyje;

VII.5. **Pagalbos derėjimas su vidaus rinka**

(102) SESV 107 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytos bendrosios taisyklės, kad valstybės pagalba nedera su vidaus rinka, kaip nustatyta 107 straipsnio 1 dalyje, išimtys;

(103) Komisija laikosi nuomonės, kad *Malév* nuolat patyrė sunkumų bent nuo 2006 m. Visų pirma įmonė nuostolingai veikė bent nuo 2003 m. (žr. 1 lentelę) ir jau 2006 m. jos nuosavas kapitalas buvo neigiamas (1 schema). Be to, Vengrijos institucijos patvirtino, kad oro vežėja nuolat patyrė sunkumų ir kad nuo 2006 m. antrojo pusmečio ji atitiko kriterijus, kuriais remiantis jai galėjo būti taikoma kolektyvinė nemokumo procedūra, taigi ji atitiko Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 10 punkto c papunkčio kriterijus. Taigi vienintelis derėjimo pagrindas būtų Sanavimo ir restruktūrizavimo gairės;

(104) dėl teisės gauti pagalbą ir sąlygos „tik vieną ir paskutinį kartą“ Komisija pažymi, kad nagrinėjamos priemonės nesudaro „nepertraukiamos restruktūrizavimo sekos“. Aptariamu laikotarpiu (t. y. 2007–2010 m.) oro vežėja du kartus pakeitė savininką, nes buvo privatizuota ir pakartotinai nacionalizuota. Ji buvo nuolat „restruktūrizuojama“, bet be nuoseklaus plano. Iš esmės tam tikros sąnaudų mažinimo iniciatyvos (atleidimai iš darbo ir maršrutų skaičiaus mažinimas) pradėtos įgyvendinti po privatizavimo, bet vieneto sąnaudos pakankamai nesumažėjo. Vengrijos institucijų teigimu, 2009 m. buvo parengtos naujos „strateginės kryptys“, kurias rengiantis pakartotiniam nacionalizavimui pakartotinai peržiūrėjo konsultacijų įmonė *Roland Berger*. Taigi aptariamos priemonės yra skirtingos restruktūrizavimo priemonės, kuriomis iš esmės pažeidžiamas principas „tik vieną ir paskutinį kartą“;

(105) Komisija pažymi, kad net ir tuo atveju, jei *Malév* atitiktų pagalbos skyrimo kriterijus pagal Sanavimo ir restruktūrizavimo gaires (t. y. sąlyga „tik vieną ir paskutinį kartą“ būtų patenkinta, *quad non*), dėl toliau išvardijamų priežasčių nebūtų tenkinami reikalavimai derančiai sanavimo ir restruktūrizavimo pagalbai;

(106) kalbant apie sanavimo pagalbą, netenkinamos Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 25 punkto a–e papunkčiuose nustatytos sąlygos. Visų pirma, nagrinėjamose priemonėse neapsiribojama būtinu minimumu, neįrodyta, kad jos yra pateisinamos dėl rimtų socialinių sunkumų ir kad jomis nedaromas netinkamas neigiamas šalutinis poveikis kitoms valstybėms narėms. Be to, dauguma šių priemonių, išskyrus 5 ir 8 priemones, nebuvo suteiktos kaip paskolos ar garantijos;

(107) kalbant apie restruktūrizavimo pagalbą, netenkinama nė viena iš Sanavimo ir restruktūrizavimo gairėse nustatytų derėjimo sąlygų;

(108) visų pirma, kalbant apie Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 34–35 punktus („Ilgalaikio gyvybingumo atkūrimas“), Vengrijos institucijos neįrodė oro vežėjos gyvybingumo perspektyvų ir nepateikė restruktūrizavimo plano, kuris atitiktų Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 36–37 punktuose nustatytus reikalavimus;

(109) be to, dėl reikalavimo vengti nederamo konkurencijos iškraipymo (Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 38–42 punktai) Komisija pažymi, kad nebuvo įgyvendintos jokios kompensacinės priemonės;

(110) galiausiai, kalbant apie „minimumu apsiribojančios pagalbos“ sąlygą (Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 43–45 punktai), pagalbos gavėjas neįnešė jokio nuosavo indėlio;

(111) atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, nuo 2007 m. *Malév* naudai įgyvendintos 1–8 priemonės nedera su Sanavimo ir restruktūrizavimo gairėmis. Priemonės buvo skirtos sunkumų patiriančiai įmonei, todėl netaikomas joks kitas derėjimo pagrindas. Taigi šios priemonės nedera su vidaus rinka;

VIII. **SUSIGRĄŽINIMAS**

VIII.1. **Bendrosios nuostatos**

(112) vadovaujantis SESV ir nusistovėjusia Teisingumo Teismo praktika, Komisija yra kompetentinga nuspręsti, kad konkreti valstybė narė turi panaikinti arba pakeisti pagalbą ([33]), kai nustatoma, kad ji nedera su vidaus rinka. Teismas taip pat nuolat teigė, kad valstybės prievolė panaikinti pagalbą, kurią Komisija laiko nederančia su vidaus rinka, nustatyta siekiant atkurti anksčiau buvusią padėtį ([34]). Tokiomis aplinkybėmis, Teismo nuomone, šis tikslas yra pasiektas, jei gavėjas grąžina neteisėtą pagalbą ir taip praranda rinkoje turėtą pranašumą savo konkurentų atžvilgiu ir atkuriama iki pagalbos suteikimo buvusi padėtis ([35]);

(113) vadovaujantis ta Teismo praktika, Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999 ([36]) 14 straipsnyje nustatyta, kad „jeigu esant neteisėtai pagalbai priimami neigiami sprendimai, Komisija nusprendžia, kad suinteresuotoji valstybė narė turi imtis visų priemonių, kurios būtinos, kad pagalba būtų išieškota iš gavėjo“;

(114) taigi, atsižvelgiant į tai, kad nagrinėjamos priemonės yra pagalba, kuri yra neteisėta ir nederanti su vidaus rinka, pagalba turi būti susigrąžinta, kad būtų atkurta padėtis, buvusi rinkoje iki pagalbos suteikimo. Taigi pagalba turi būti susigrąžinama nuo tos dienos, kai pagalbos gavėjui buvo suteiktas pranašumas, t. y. kai pagalba perduota pagalbos gavėjui, ir jai taikomos susigrąžinimo palūkanos, skaičiuojamos iki susigrąžinant visą pagalbą;

VIII.2. **Atskirų priemonių pagalbos elementas**

VIII.2.1. *1 priemonė*

(115) Komisija pripažįsta, kad *„Malév“*, kaip dešimtmečius veikiančios Vengrijos nacionalinės oro vežėjos, prekės ženklas turi tam tikrą vertę aviacijos rinkoje. Kita vertus, Komisija laikosi nuomonės, kad, atsižvelgiant į šią konkrečią sutartinę formą, su Vengrijos institucijų nustatyta prekės ženklo verte negalima sutikti. Objektyvi vertė turėjo būti pagrįsta nepriklausomu vertinimu, kuriame, be kita ko, būtų atsižvelgta į bendrą *Malév* finansinę padėtį;

(116) remiantis tuo, kas išdėstyta, apskaičiuotas 1 priemonės pagalbos elementas sudaro iki 56 mln. EUR, t. y. 76 mln. EUR atėmus žibalo vamzdyno ir orlaivio vertę (20 mln. EUR) ir atėmus objektyvią *Malév* prekės ženklo vertę ([37]). Tikslų pagalbos elementą turi apskaičiuoti Vengrija. Jei Vengrija nepateiks įtikinamų argumentų dėl objektyvios prekės ženklo vertės tuo metu, kai buvo sudarytas sandoris dėl prekės ženklo perdavimo MAVA, pagalbos elementu bus laikoma visa 56 mln. EUR suma;

VIII.2.2. *2 priemonė*

(117) kaip išdėstyta, Komisija laikosi nuomonės, kad, neišreikalavus grąžinti išankstinio mokėjimo, kai suėjo jo grąžinimo terminas, šia priemone *Malév* buvo suteiktas pranašumas. Be to, pranašumas buvo įgytas dar anksčiau – jau tada, kai 2009 m. vasario mėn. buvo pakeista išankstinė pirkimo sutartis ir buvo padidintas išankstinis mokėjimas (viršijus apskaičiuotą įmonės rinkos kainą);

(118) Komisija daro išvadą, kad tokios likvidumo priemonės nebūtų suteikęs joks privatus veiklos vykdytojas. Iš esmės joks privatus rinkoje veikiantis veiklos vykdytojas nebūtų sutikęs skirti šių lėšų *Malév*, ypač nemokamai, ir nebūtų ėmęsis jokių priemonių joms susigrąžinti. Iš esmės savo pastabose dėl sprendimo pradėti procedūrą Vengrijos institucijos pačios pripažino, kad išankstiniu mokėjimu siekta užtikrinti *Malév* išgyvenimą (žr. 80 dalį). Todėl pagalbos elementas yra visa priemonės suma tuo laikotarpiu, kuriuo ji buvo suteikta pagalbos gavėjui: 0,8 mlrd. HUF (GH rinkos vertės ir „permokos“ skirtumas) nuo 2009 m. vasario mėn. iki 2009 m. liepos mėn. ir 4,3 mlrd. HUF (visa išankstinio mokėjimo suma) nuo 2009 m. liepos mėn. iki 2010 m. vasario mėn. Taigi atliekant susigrąžinimą turėtų būti atsižvelgta į tai, kad 2010 m. vasario mėn. ši suma buvo pakeista akcijomis (žr. 4 priemonę);

([33]) 1973 m. liepos 12 d. sprendimas byloje C-70/72 *Komisija prieš Vokietiją*, Rink. p. 813, 13 punktas.

([34]) 1994 m. rugsėjo 14 d. sprendimas sujungtose bylose C-278/92, C-279/92 ir C-280/92 *Ispanija prieš Komisiją*, Rink. p. I-4103, 75 punktas.

([35]) 1999 m. birželio 17 d. sprendimas byloje C-75/97*Belgija prieš Komisiją*, Rink. p. I-3671, 64-65 punktai.

([36]) OL L 83, 1999 3 27, p. 1.

([37]) Kaip nustatyta 75 dalyje, Vengrijos institucijos nepagrindė *Malév* prekės ženklo vertės, kuri gali būti net nulinė.

VIII.2.3. *3 priemonė*

(119) dėl mokesčių ir socialinio draudimo įmokų atidėjimo ir neišreikalavimo Komisija laikosi nuomonės, kad visa pradelsta *Malév* skola APEH nuo 2008 m. liepos mėn. iki 2010 m. kovo mėn. yra valstybės pagalba. Be to, valstybės skola yra ir visa suma, kurios mokėjimo terminai pakeisti po šios datos (2008 m. liepos mėn.). Iš tiesų, niekas nerodo, kad privatus kreditorius būtų sutikęs atidėti tuos mokėjimus ir pakeisti jų terminus. Atliekant susigrąžinimą turėtų būti atsižvelgta į tai, kad 2010 m. kovo mėn. pradelstos sumos buvo sumokėtos;

VIII.2.4. *4 priemonė*

(120) dėl kapitalo didinimo Komisija laikosi nuomonės, kad, atsižvelgiant į *Malév* finansinę padėtį, akivaizdžią papildomos paramos po kapitalo padidinimo būtinybę ir realių perspektyvų atgauti „investuotas“ lėšas nebuvimą, joks privatus investuotojas nebūtų skyręs *Malév* tų lėšų. Pagalbos elementas – investuotas 25,4 mlrd. HUF kapitalas ir 4,7 mlrd. HUF skolos už išankstinius mokėjimus už *Malév GH* pakeitimas akcijomis;

VIII.2.5. *5 priemonė*

(121) dėl paskolų, kurių bendra suma yra 9,2 mlrd. HUF, Komisija laikosi nuomonės, kad, atsižvelgiant į įmonės skolų istoriją ir oro vežėjos padėtį tų paskolų suteikimo metu, valstybė neturėjo jokio pagrindo tikėtis, kad paskolos bus grąžintos, ir paskolų suteikimo metu net buvo abejotina, ar *Malév* sugebės mokėti palūkanas. Iš esmės nustatytos palūkanos nebuvo mokėtos ir vėliau atitinkama skola buvo pakeista akcijomis;

(122) todėl Komisija laikosi nuomonės, kad paskolos gali būti lyginamos su tiesiogine subsidija, todėl pagalbos elementas yra visa paskolų suma, t. y. 9,2 mlrd. HUF, visu laikotarpiu, kuriuo ji buvo suteikta pagalbos gavėjui, t. y. nuo išmokų skyrimo (2010 m. gegužės, birželio ir liepos mėn.) iki paskolų pakeitimo akcijomis (2010 m. rugsėjo mėn.). Į pagalbos elementą turėtų būti įtrauktos mokėtinos ir nesumokėtos palūkanos. Taigi atliekant susigrąžinimą turėtų būti atsižvelgta į tai, kad 2010 m. rugsėjo mėn. ši suma buvo pakeista akcijomis (žr. 6 priemonę);

VIII.2.6. *6 priemonė*

(123) dėl 120 dalyje išdėstytų priežasčių Komisija laikosi nuomonės, kad visą akcijomis pakeistos skolos sumą galima laikyti tiesiogine subsidija, todėl pagalbos elementas, pradedant 2010 m. rugsėjo mėn., yra visa 9,4 mlrd. HUF suma;

VIII.2.7. *7 priemonė*

(124) dėl 120 dalyje išdėstytų priežasčių Komisija laikosi nuomonės, kad pagalbos elementas, pradedant 2010 m. rugsėjo mėn., yra investuotas 5,3 mlrd. HUF kapitalas;

VIII.2.8. *8 priemonė*

(125) dėl 120 dalyje išdėstytų priežasčių Komisija laikosi nuomonės, kad bendra paskolos suma prilygsta tiesioginei subsidijai, todėl pagalbos elementas, pradedant 2010 m. rugsėjo mėn., yra visa 5,7 mlrd. HUF suma;

IX. **IŠVADA**

(126) remdamasi tuo, kas išdėstyta, Komisija daro išvadą, kad 1–8 priemonės, kurias Vengrija įgyvendino *Malév* naudai, yra valstybės pagalba, kaip apibrėžta SESV 107 straipsnio 1 dalyje;

(127) be to, Komisija daro išvadą, kad 1–8 priemonės nedera su vidaus rinka;

(128) ši nederanti pagalba turi būti susigrąžinta iš *Malév*, kaip išdėstyta VIII.2 skirsnyje, kad būtų atkurta padėtis, buvusi rinkoje iki suteikiant pagalbą. Tikslią bendrą susigrąžinamą sumą ir susigrąžinimo palūkanas turi apskaičiuoti Vengrijos institucijos,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Valstybės pagalba, kaip apibrėžta SESV 107 straipsnio 1 dalyje, yra šios Vengrijos *Malév Hungarian Airlines Zrt.* skirtos priemonės:

a) 1 priemonė. 2007 m. gruodžio 31 d. valstybės valdoma MAVA perėmė paskolą, kurią 2003 m. *Malév* suteikė MFB, valstybės 100 % valdomas plėtros bankas;

b) 2 priemonė. MNV planuojant įsigyti (šis įsigijimas vėliau nebuvo įvykdytas) *Malév* pavaldžiąją įmonę *Malév GH*, vieneriems metams suteikta 4,3 mlrd. HUF likvidumo priemonė;

c) 3 priemonė. Visa pradelsta mokesčių ir socialinio draudimo įmokų skola nuo 2008 m. liepos mėn. iki 2010 m. kovo mėn. ir nuo 2008 m. liepos mėn. atidėti įvairių mokesčių ir socialinio draudimo įmokų mokėjimai;

d) 4 priemonė. 2010 m. vasario mėn. MNV padidino kapitalą 25,4 mlrd. HUF (skyrus naują 20,7 mlrd. HUF kapitalą ir skolą – išankstinį 4,7 mlrd. HUF mokėjimą už GH – pakeitus akcijomis);

e) 5 priemonė. 2010 m. gegužės–rugpjūčio mėn. MNV įmonei *Malév* suteikė tris akcininko paskolas, kurių bendra suma 9,2 mlrd. HUF, už kurias mokėtinos palūkanos nebuvo sumokėtos;

f) 6 priemonė. 2010 m. rugsėjo mėn. 1 straipsnio e punkte nurodomos akcininko paskolos (ir už jas mokėtinos palūkanos) iš skolos pakeistos 9,4 mlrd. HUF dydžio akciniu kapitalu;

g) 7 priemonė. 2010 m. rugsėjo mėn. kapitalas dar padidintas 5,3 mlrd. HUF suma;

h) 8 priemonė. 2010 m. rugsėjo mėn. suteikta dar viena 5,7 mlrd. HUF akcininko paskola, už kurią mokėtinos palūkanos nebuvo sumokėtos.

2 straipsnis

1 straipsnyje nurodytos valstybės pagalbos priemonės, kurias Vengrija neteisėtai suteikė *Malév Hungarian Airlines Zrt*. pažeisdama SESV 108 straipsnio 3 dalį, nedera su vidaus rinka.

3 straipsnis

1) Vengrija susigrąžina 1 straipsnyje nurodytą pagalbą iš pagalbos gavėjo.

2) Susigrąžintoms sumoms taikomos palūkanos nuo jų suteikimo pagalbos gavėjui datos iki faktinio susigrąžinimo.

3) Palūkanos apskaičiuojamos nuo bendros sumos pagal Reglamento (EB) Nr. 794/2004 V skyrių.

4 straipsnis

1) 1 straipsnyje nurodoma pagalba susigrąžinama nedelsiant ir veiksmingai.

2) Vengrija užtikrina, kad šis sprendimas būtų įgyvendintas per keturis mėnesius nuo pranešimo apie jį dienos.

5 straipsnis

1) Per du mėnesius nuo pranešimo apie šį sprendimą Vengrija pateikia Komisijai šią informaciją:

a) visą sumą (pagrindinę ir susigrąžinimo palūkanas), susigrąžintiną iš pagalbos gavėjo;

b) išsamų priemonių, kurių jau imtasi ir kurių planuojama imtis, siekiant įgyvendinti šį sprendimą, aprašymą;

c) dokumentus, įrodančius, kad pagalbos gavėjui nurodyta grąžinti pagalbą.

2) Vengrija nuolat praneša Komisijai apie pažangą įgyvendinant nacionalines priemones, kurių imtasi šiam sprendimui įgyvendinti, kol bus susigrąžinta visa 2 straipsnio 3 dalyje nurodyta pagalba su palūkanomis. Komisijai paprašius, ji nedelsdama pateikia informaciją apie priemones, kurių jau imtasi ir kurių planuojama imtis šiam sprendimui įgyvendinti. Ji taip pat teikia išsamią informaciją apie pagalbos ir susigrąžinimo palūkanų sumas, jau susigrąžintas iš pagalbos gavėjo.

6 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Vengrijai.

Priimta Briuselyje 2012 m. sausio 9 d.

Komisijos vardu

Joaquín ALMUNIA

Pirmininko pavaduotojas